Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ SOUDNÍHO DVORA (desátého senátu)

2. července 2020[i]*

[znění opravené usnesením ze dne 3. září 2020]

„Řízení o předběžné otázce – Článek 53 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora – Článek 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU – Účinná právní ochrana v oblastech pokrytých právem Unie – Zásada nezávislosti soudnictví – Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie – Pravomoc Soudního dvora – Článek 267 SFEU – Přípustnost – Vnitrostátní ustanovení týkající se přidělování věcí v rámci soudu – Opravný prostředek – Výklad nezbytný k tomu, aby předkládající soud mohl vydat rozsudek – Zjevná nepřípustnost“

Ve věci C-256/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni, Rakousko) ze dne 27. února 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 26. března 2019, v řízení zahájeném

S.A.D. Maler und Anstreicher OG,

za účasti:

Magistrat der Stadt Wien,

Bauarbeiter Urlaubs- und Abfertigungskasse,

SOUDNÍ DVŮR (desátý senát),

ve složení I. Jarukaitis (zpravodaj), předseda senátu, M. Ilešič a C. Lycourgos, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

[Ve znění oprav provedených usnesením ze dne 3. září 2020] s přihlédnutím k písemné části řízení,

[Ve znění oprav provedených usnesením ze dne 3. září 2020] s ohledem na vyjádření předložená:

– za rakouskou vládu J. Schmoll, M. Augustin a C. Drexel, jako zmocněnkyněmi,

– za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,

– za švédskou vládu A. Falk a H. Shev, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: němčina.

– za Evropskou komisi P. Van Nuffelem a F. Erlbacherem, jako zmocněnci

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout usnesením s odůvodněním podle čl. 53 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora,

vydává toto

Usnesení

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU, článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a zásady efektivity.

2 Tato žádost byla předložena v rámci řízení zahájeného na návrh společnosti S.A.D. Maler und Anstreicher OG (dále jen „Maler“) a Magistrat der Stadt Wien (magistrát města Vídně, Rakousko), jehož předmětem je legalita rozhodnutí, kterým se jí ukládá povinnost zaplatit zákonem stanovené povinné příspěvky.

Právní rámec

3 Článek 83 Bundes-Verfassungsgesetz (rakouský spolkový ústavní zákon, dále jen „B-VG“) stanoví, že organizace a příslušnost soudů bude upravena spolkovým zákonem a že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci.

4 Článek 87 B-VG stanoví:

„1. Soudci jsou při výkonu soudcovské funkce nezávislí.

2. Soudce vykonává soudcovskou funkci, pokud plní příslušné úkoly soudce na základě zákona a rozvrhu práce soudu, kromě záležitostí týkajících se soudní správy, jejichž výkon zákon nevyhrazuje senátům nebo komisím.

3. Jednotlivé věci se soudcům soudu přidělují předem na dobu určenou spolkovým zákonem. Věc, která byla soudci na základě tohoto rozvrhu práce přidělena, mu může být odňata pouze rozhodnutím senátu, který k tomu byl pověřen spolkovým zákonem, a pouze v případě, kdy soudce nemůže plnit své úkoly, nebo není schopen tyto úkoly splnit v přiměřené lhůtě.“

5 Podle čl. 135 odst. 2 B-VG musí být rozvrh práce Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni, Rakousko) určen předem na dobu stanovenou zákonem. Podle § 18 Gesetz über das Verwaltungsgericht Wien (zákon o správním soudu ve Vídni) je touto dobou kalendářní rok.

6 Podle čl. 135 odst. 3 B-VG může být věc, která podle předem stanoveného rozvrhu práce připadá určitému členovi Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni), tomuto členovi odňata pouze orgánem, který je příslušný tento předem stanovený rozvrh práce vypracovat, a to pouze tehdy, když tento člen není schopen plnit své úkoly, nebo vzhledem k rozsahu svých úkolů není schopen tyto úkoly splnit v přiměřené lhůtě.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

7 Společnosti Maler, která je malířským podnikem, byla dvěma rozhodnutími Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse (pojišťovna pro nároky stavebních dělníků na placenou dovolenou a odstupné, Rakousko) (dále jen „BUAK“) uložena povinnost zaplatit zákonem stanovené povinné příspěvky podle

Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz (zákon o dovolené a odstupném stavebních dělníků) (BGBl. 414/1972), ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení (dále jen „BUAG“).

8 Tímto zákonem byla založena BUAK, která je veřejnoprávní korporací, jejímž úkolem je vybírat prostředky určené k vyplácení náhrad stanovených BUAG. Jejím úkolem je správa a úhrada náhrad mzdy za dobu placené dovolené stavebních dělníků.

9 Vzhledem k tomu, že společnost Maler tyto příspěvky nezaplatila, BUAK jí vystavila dva výkazy nedoplatků. Tato společnost poté podala správní odvolání k Magistrat der Stadt Wien (magistrát města Vídně, Rakousko), který rozhodnutím ze dne 19. června 2018 tyto výkazy potvrdil. Společnost Maler poté podala proti tomuto rozhodnutí žalobu k Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni, Rakousko). Před tímto soudem tvrdila, že její zaměstnanci nespadají do rozsahu působnosti tohoto zákona, a že proto není povinna platit platové příplatky a vedlejší příplatky stanovené BUAK.

10 Předkládající soud, který upřesňuje, že zasedá jako samosoudce (dále jen „předkládající soudce“), uvádí, že BUAK je záruční subjekt zřízený rakouským právem za účelem zajištění ochrany pracovníků, která vyplývá z článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. 2003, L 299, s. 9; Zvl. vyd. 05/04, s. 381), podle něhož členské státy přijmou nezbytná opatření, aby měl každý pracovník nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok v trvání nejméně čtyř týdnů v souladu s podmínkami pro získání a přiznávání této dovolené stanovenými vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi.

11 Dne 26. července 2018 byla věc v původním řízení zapsána do rejstříku Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni) pod jedním číslem věci a byla přidělena předkládajícímu soudci.

12 Předkládající soudce uvádí, že rozhodnutím ze dne 19. června 2018 magistrát města Vídně zamítl dvě stížnosti podané společností Maler ve dvou různých dnech proti výkazům nedoplatků vystaveným BUAK na základě pohledávek, které tato pojišťovna uplatňuje vůči této společnosti.

13 Podle předkládajícího soudce je třeba, i když formálně byla podána pouze jedna žaloba proti jednomu rozhodnutí, vycházet z toho, že ve skutečnosti byly podány dvě žaloby proti dvěma různým rozhodnutím. Nicméně uvádí, že kancelář Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni) do rejstříku zapsala podání, které podle předkládajícího soudce představuje dvě žaloby, jako jednu jedinou žalobu. Předkládající soudce vysvětluje, že byl porušen předem stanovený rozvrh práce Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni), protože zápisem do rejstříku dvou různých žalob pod jedním jediným číslem věci bylo porušeno pravidlo pro přidělování věcí, které by, pokud by bylo řádně dodrženo, vedlo k přidělení těchto dvou žalob dvěma různým soudcům.

14 Předkládající soudce uvádí, že o této „chybě“ informoval soudní kancelář svého soudu.

15 Dne 31. července 2018 soudní kancelář zapsala žalobu podanou společností Maler do rejstříku pod druhým číslem věci v rozsahu, v němž tato žaloba směřovala proti druhému bodu výroku rozhodnutí ze dne 19. června 2018. Tato druhá věc nicméně byla opět přidělena stejnému soudci, a to předkládajícímu soudci.

16 Tento posledně uvedený soudce vysvětluje, že dne 3. srpna 2018 podal v souvislosti s tímto přidělením „námitku nepříslušnosti“ předsedovi svého soudu. Podle předkládajícího soudce měla soudní kancelář na základě rozvrhu práce přidělit věc, která byla do rejstříku zapsána pod tímto druhým číslem, jinému soudci.

17 Podle předkládajícího soudce předseda soudu tím, že dal ústní pokyn soudní kanceláři, aby neměnila původní přidělení první věci a aby k této první věci připojila věc druhou, porušil ustanovení předem stanoveného rozvrhu práce.

18 Předkládající soudce je toho názoru, že pouze komise pro předem stanovený rozvrh práce je jako kolektivní orgán oprávněna provést takovéto přidělení.

19 Předkládající soudce uvádí, že o těchto „machinacích“ a „skrytém“ přidělení druhé věci nebyl nikdy informován. Dodává, že rakouský právní řád neposkytuje možnost podat proti tomuto typu „machinace“ ze strany předsedy soudu opravný prostředek.

20 Dne 5. října 2018 podal předkládající soudce předsedovi Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni), jako předsedovi komise pro předem stanovený rozvrh práce, návrh, aby bylo určeno, že není příslušný pro rozhodnutí věci v původním řízení. Ve svém návrhu se výslovně odvolal na judikaturu Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud, Rakousko), podle níž rozhodnutí soudce, kterému byla věc přidělena k rozhodnutí v rozporu s interním rozvrhem práce soudu, jehož je členem, musí být považováno za rozhodnutí vydané nepříslušným soudním orgánem. Předkládající soudce uvádí, že Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud) rozhodl, že takovéto rozhodnutí je v rozporu s ústavním ustanovením čl. 83 odst. 2 B-VG a s čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), a je tedy protiústavní. Tento soudce na podporu tohoto návrhu rovněž tvrdil, že pokud vydá protiústavní rozhodnutí, musí očekávat, že bude vystaven služebním, disciplinárním a trestně právním sankcím a bude mu uložena náhrada škody. Dále uvedl, že podle čl. 6 odst. 1 EÚLP je povinen zabránit tomu, aby bylo vydáno soudní rozhodnutí, které by bylo protiústavní.

21 Dopisem ze dne 10. října 2018 předseda soudu, jehož je předkládající soudce členem, tomuto soudci oznámil, že je příslušný k rozhodnutí ve věci v původním řízení a že je tak povinen učinit. V tomto dopise vysvětlil, že se žaloba týká pouze jednoho správního rozhodnutí, a že se tedy jedná pouze o jednu věc.

22 Vzhledem k tomu, že předkládající soudce tento dopis považoval za akt veřejné moci, podal proti němu opravný prostředek „Revision“ k Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr, Rakousko).

23 Usnesením ze dne 21. listopadu 2018 uvedený soud tento opravný prostředek „Revision“ zamítl jako nepřípustný s odůvodněním, jehož podstatou bylo, že subjektivní právo na ochranu zákonného soudce mohou uplatnit pouze účastníci řízení před správním soudem. Naopak subjektivní právo člena správního soudu nemůže být chybným přidělením dotčeno, a tento člen proto rovněž není oprávněn podat proti takovémuto přidělení opravný prostředek „Revision“.

24 Předkládající soudce uvádí, že Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr) tímto usnesením nicméně uznal, že pokud by byl názor předkládajícího soudce správný, rozhodnutí, které by vydal jako soudce ve věci v původním řízení, by z důvodu jeho nepříslušnosti, která vyplývá ze skutečnosti, že mu tato věc byla přidělena protiprávně, bylo v rozporu s právem na zákonného soudce, které je zakotveno v čl. 83 odst. 2 B-VG a v čl. 6 odst. 1 EÚLP, a toto rozhodnutí by v důsledku toho bylo protiústavní.

25 Předkládající soudce má rovněž za to, že u soudů, které byly zřízeny zákonem jako orgány soudní ochrany ve smyslu čl. 6 odst. 1 EÚLP, musí být věci, které k nim byly podány před jakýmkoli přidělením, určeny na základě předem stanoveného rozvrhu práce, jinak dochází k porušení tohoto ustanovení.

26 Předkládající soudce v této souvislosti uvádí, že rakouské právo neumožňuje napadnout přidělení věci soudci, k němuž došlo v rozporu s předem stanoveným rozvrhem práce, tento soudce je tedy povinen buď zcela vědomě vydat rozhodnutí, které porušuje práva účastníků řízení, jež jsou zakotvena v čl. 6 odst. 1 EÚLP, nebo nerozhodnout a porušit tak práva účastníků řízení, která jim přiznává toto ustanovení. Účastníci řízení jsou dále podle rakouského práva vzhledem k tomu, že o nesrovnalostech a o často čistě interních postupech, které představují porušení předem stanoveného rozvrhu práce, neví, zbaveni účinné záruky svých práv, což je v rozporu s čl. 6 odst. 1 EÚLP.

27 Předkládající soudce má za to, že rakouská právní úprava, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, vyvolává vážné pochybnosti o zaručené nestrannosti soudců. Účastník řízení totiž nemůže uplatnit námitku nepříslušnosti soudce dříve, než soud rozhodne. Kromě toho soudce, jemuž byla věc přidělena, je povinen rozhodnout i přesto, že je nepříslušný. Rakouský právní řád proto brání jak soudci, tak účastníkům řízení, aby před vydáním rozhodnutí uplatnili námitku, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 EÚLP z důvodu porušení předem stanoveného interního rozvrhu práce příslušného soudu tak, jak tomu bylo ve věci, ve které má rozhodnout předkládající soudce.

28 Za těchto podmínek se Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s článkem 47 Listiny, jakož i zásada efektivity, minimálně s ohledem na vnitrostátní právní řád, jenž má za účelem zajištění nezávislosti a nestrannosti soudů ve své ústavě zakotveno základní právo na přidělování věcí soudcům podle rozvrhu práce, který je předem pevně stanoven podle obecných pravidel, vykládán v tom smyslu, že zákonodárce musí zaručit, že toto základní právo je zaručeno efektivně, a nikoliv jen teoreticky?

a) V případě záporné odpovědi na první otázku, ukládá čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s článkem 47 Listiny, jakož i zásada efektivity ve vnitrostátním právním řádu, jenž má ve své ústavě zakotveno základní právo předem stanoveného pevného rozvrhu práce, zákonodárci nějaké povinnosti k jeho garantování, a pokud ano, jaké?

b) V případě kladné odpovědi na první otázku, ukládá čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s článkem 47 Listiny, jakož i zásada efektivity, minimálně pokud jde o vnitrostátní právní řád, jenž má ve své ústavě zakotveno základní právo předem stanoveného pevného rozvrhu práce:

– nedodržet pokyn nebo úkon týkající se přidělení určité věci soudci orgánem, který je podle zákona k tomuto pokynu nebo úkonu nepříslušný;

– že jednací řád soudu smí orgánu pověřenému přidělováním soudních spisů poskytovat ohledně rozhodnutí o přidělení jen úzký, předem stanovený, rozhodovací prostor, pokud vůbec nějaký?

2) a) Musí být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s článkem 47 Listiny, jakož i zásada efektivity minimálně ohledně vnitrostátního právního řádu, jenž má za účelem zajištění nezávislosti a nestrannosti soudů ve své ústavě zakotveno základní právo na přidělování věcí soudcům podle rozvrhu práce, který je předem pevně stanoven podle obecných pravidel, vykládán v tom smyslu, že soudce, který má pochybnosti o legalitě interního rozvrhu práce soudu resp. o legalitě rozhodnutí, kterým se provádí interní rozvrh práce soudu a které se přímo dotýká činnosti soudce (zejména rozhodnutí o přidělení věci), musí mít možnost podat ohledně těchto pochybností opravný prostředek (který jej zejména finančně nezatíží) k jinému soudu, jenž má plnou pravomoc k posouzení legality právního aktu označeného za protiprávní?

b) V případě záporné odpovědi, jsou jiné předpisy, jež má zajistit zákonodárce, které zaručují, že soudce bude schopen dosáhnout legality dodržování zákonných povinností, jež se ho dotýkají, při zohlednění zákonných (zejména interních soudních) pravidel přidělování věcí?

3) a) Musí být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s článkem 47 Listiny, jakož i zásada efektivity minimálně ohledně vnitrostátního právního řádu, jenž má za účelem zajištění nezávislosti a nestrannosti soudů ve své ústavě zakotveno základní právo na přidělování věcí soudcům podle rozvrhu práce, který je předem pevně stanoven podle obecných pravidel, vykládán v tom smyslu, že účastník soudního řízení, který má pochybnosti o legalitě stanovení interního rozvrhu práce soudu, který je předem stanoven pro vyřízení jeho věci resp. o legalitě přidělení této věci určitému soudci, musí mít možnost podat ohledně těchto pochybností ještě

před vynesením soudního rozhodnutí o těchto pochybnostech opravný prostředek (který tohoto účastníka nebude nepřiměřeně zatěžovat) k jinému soudu, jenž má plnou pravomoc k posouzení legality právního aktu označeného za protiprávní?

b) V případě záporné odpovědi: Musí zákonodárce zajistit jiné předpisy, které zaručí, že účastník řízení bude ještě před vynesením soudního rozsudku schopen dosáhnout dodržení jeho základního práva na ‚zákonného soudce'?

4) a) Musí být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s článkem 47 Listiny, jakož i zásada efektivity minimálně ohledně vnitrostátního právního řádu, jenž má za účelem zajištění nezávislosti a nestrannosti soudů ve své ústavě zakotveno základní právo na přidělování věcí soudcům podle rozvrhu práce, který je předem pevně stanoven podle obecných pravidel, vykládán v tom smyslu, že interní rozvrh práce soudu a interní dokumentace nápadu v rámci soudu musí být natolik transparentní a srozumitelné, že soudce resp. účastník řízení je bez vynaložení zvláštního úsilí schopen prověřit, že konkrétní věc byla určitému soudci či určitému senátu přidělena v souladu s interním předem stanoveným rozvrhem práce soudu?

b) V případě záporné odpovědi, musí zákonodárce zajistit jiné předpisy, které zaručí, že soudce resp. účastník řízení bude schopen zjistit, zda je přidělení určité věci v souladu se zákonem?

5) a) Musí být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s článkem 47 Listiny, jakož i zásada efektivity minimálně ohledně vnitrostátního právního řádu, jenž má za účelem zajištění nezávislosti a nestrannosti soudů ve své ústavě zakotveno základní právo na přidělování věcí soudcům podle rozvrhu práce, který je předem pevně stanoven podle obecných pravidel, vykládán v tom smyslu, že účastníci a soudce v soudním řízení musí být bez zvláštního vlastního přičinění schopni obsahově porozumět pravidlům rozvrhu práce, jakož i že účastníci řízení a soudce musí být tímto způsobem schopni ověřit legalitu přidělení věci určitému soudci resp. senátu?

b) V případě záporné odpovědi, musí zákonodárce zajistit jiné předpisy, které zaručí, že soudce resp. účastník řízení bude schopen zjistit, zda je přidělení určité věci v souladu se zákonem?

6) Jaké úsilí ohledně své povinnosti dodržování procesních pravidel unijního práva musí vynaložit soudce, kterému je právním aktem, proti němuž se (mimosoudně či v rámci soudu) nemůže bránit, ukládán úkon porušující unijní právo a práva účastníků řízení?"

K pravomoci Soudního dvora a přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

29 Článek 53 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora stanoví, že v případě zjevného nedostatku pravomoci nebo zjevné nepříslušnosti Soudního dvora k projednání určité věci, nebo je-li určitá žádost nebo určitý návrh zjevně nepřípustný, může Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta kdykoli rozhodnout usnesením s odůvodněním, aniž pokračuje v řízení.

30 Toto ustanovení je třeba použít v projednávané věci.

31 Pokud jde o pravomoc Soudního dvora odpovědět na tuto žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou rakouská vláda zpochybňuje, je třeba, co se týče zaprvé ustanovení Listiny, připomenout, že Soudní dvůr může v rámci řízení o žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 SFEU provést výklad unijního práva pouze v mezích pravomocí, které jsou mu svěřeny [rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, A. K. a další (Nezávislost kárného senátu Nejvyššího soudu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982, bod 77 a citovaná judikatura].

32 Působnost Listiny je v souvislosti s jednáním členských států definována v jejím čl. 51 odst. 1, podle kterého jsou ustanovení Listiny určena členským státům, pokud uplatňují právo Unie, přičemž toto ustanovení potvrzuje ustálenou judikaturu Soudního dvora, podle níž se základní práva zaručená

v právním řádu Unie uplatní ve všech situacích, které se řídí unijním právem, avšak nikoli mimo tyto situace [rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, A. K. a další (Nezávislost kárného senátu Nejvyššího soudu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982, bod 78 a citovaná judikatura].

33 V projednávané věci, pokud jde konkrétně o článek 47 Listiny, kterého se týká projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, je třeba konstatovat, že podstatou sporu, který má předkládající soudce rozhodnout, je legalita správního rozhodnutí vydaného BUAK, která je podle něj záručním subjektem, jenž byl zřízen rakouským právem za účelem zajištění ochrany pracovníků, která vyplývá z článku 7 směrnice 2003/88. Uvedený soudce nicméně neuvedl žádnou otázku týkající se výkladu tohoto článku 7 a nevysvětlil rovněž důvody, proč by toto ustanovení mělo být relevantní ve sporu v původním řízení. Pouhá skutečnost, že podle předkládajícího soudce BUAK „vychází“ z uvedeného článku 7, není dostatečná pro předpoklad, že spor v původním řízení se řídí unijním právem ve smyslu judikatury uvedené v bodě 32 tohoto usnesení.

34 Z výše uvedeného vyplývá, že nic neumožňuje učinit závěr, že se spor v původním řízení týká výkladu nebo použití pravidla unijního práva, které by bylo uplatňováno na vnitrostátní úrovni. Soudní dvůr proto v projednávané věci nemá pravomoc vyložit článek 47 Listiny.

35 Pokud jde zadruhé o čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU, je třeba připomenout, že podle tohoto ustanovení členské státy stanoví prostředky nezbytné k zajištění dodržování práva jednotlivců na účinnou právní ochranu v oblastech pokrytých právem Unie. Členským státům tedy přísluší, aby stanovily systém prostředků a řízení zajišťujících účinnou právní ochranu v těchto oblastech (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 32 a citovaná judikatura).

36 Pokud jde o působnost čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU, z judikatury Soudního dvora mimoto vyplývá, že uvedené ustanovení se vztahuje na „oblasti pokryté právem Unie“, a to bez ohledu na situaci, ve které členské státy uplatňují toto právo ve smyslu čl. 51 odst. 1 Listiny (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 33 a citovaná judikatura).

37 Článek 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU se má tedy vztahovat mimo jiné na každý vnitrostátní orgán způsobilý rozhodovat jakožto soud o otázkách, které se týkají uplatňování nebo výkladu unijního práva, a spadají tudíž do oblastí pokrytých tímto právem (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 34 a citovaná judikatura).

38 Tak je tomu přitom v případě předkládajícího soudce, který totiž může jakožto člen rakouského soudu rozhodovat o otázkách týkajících se uplatňování nebo výkladu unijního práva a jakožto „soud“ ve smyslu vymezeném tímto právem náleží do rakouského systému prostředků nápravy v „oblastech pokrytých právem Unie“ ve smyslu čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU, takže tento soudce musí splňovat požadavky kladené na účinnou právní ochranu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 35 a citovaná judikatura).

39 Kromě toho je třeba připomenout, že i když organizace soudnictví v členských státech spadá do pravomoci těchto států, nic to nemění na tom, že při výkonu této pravomoci musí členské státy dodržovat povinnosti, které pro ně vyplývají z unijního práva, a konkrétně z čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 36 a citovaná judikatura).

40 Z výše uvedeného vyplývá, že Soudní dvůr má v projednávané věci pravomoc k výkladu čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU.

41 Pokud jde o otázku přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesla rakouská a polská vláda, jakož i Evropská komise, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí na vlastní odpovědnost a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 43 a citovaná judikatura).

42 Z ustálené judikatury rovněž vyplývá, že postup zavedený článkem 267 SFEU je nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, díky němuž Soudní dvůr poskytuje vnitrostátním soudům výklad unijního práva, jenž je pro ně nezbytný k vyřešení sporů, které mají tyto soudy rozhodnout. Důvodem existence žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nicméně není vydávání konzultativních stanovisek k obecným nebo hypotetickým otázkám, ale potřeba skutečného vyřešení sporu (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 44 a citovaná judikatura).

43 Jak vyplývá ze samotného znění článku 267 SFEU, požadované rozhodnutí o předběžné otázce musí být „nezbytné“ k tomu, aby předkládající soud mohl „vynést rozsudek“ ve věci, která mu byla předložena (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 45 a citovaná judikatura).

44 Soudní dvůr opakovaně připomněl, že ze znění i systematiky článku 267 SFEU vyplývá, že řízení o předběžné otázce zejména předpokládá, že před vnitrostátními soudy skutečně probíhá spor, v jehož rámci mají vnitrostátní soudy vydat rozhodnutí, které může zohlednit rozsudek vydaný v rámci řízení o předběžné otázce (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 46 a citovaná judikatura).

45 V rámci takového řízení musí mezi uvedeným sporem a ustanoveními unijního práva, jejichž výklad je požadován, existovat takový vztah, aby byl tento výklad objektivně nezbytný pro rozhodnutí, které musí předkládající soud přijmout (rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 48 a citovaná judikatura).

46 V projednávaném případě je třeba zaprvé konstatovat, že spor v původním řízení po meritorní stránce nevykazuje žádný vztah s unijním právem, zejména s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem SEU, kterého se týkají předběžné otázky, a že z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nevyplývá, že předkládající soudce má toto právo nebo uvedené ustanovení uplatňovat za účelem nalezení meritorního řešení uvedeného sporu. V tom se projednávaná věc liší zejména od věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 27. února 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), ve které byla k předkládajícímu soudu podána žaloba směřující ke zrušení správních rozhodnutí, kterými byly sníženy platy členů Tribunal de Contas (Účetní dvůr, Portugalsko) na základě vnitrostátních právních předpisů, které stanovily takové snížení a jejichž soulad s čl. 19 odst. 1 druhým pododstavcem SEU byl zpochybněn před uvedeným předkládajícím soudem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 49 a citovaná judikatura).

47 Zadruhé, ačkoli již Soudní dvůr rozhodl, že předběžné otázky týkající se výkladu procesních ustanovení unijního práva, která je dotyčný předkládající soud povinen použít k vynesení svého rozsudku, jsou přípustné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. února 2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85, body 41 a 42), otázky položené v rámci projednávané věci takovýto význam nemají (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 50).

48 Zatřetí odpověď Soudního dvora na uvedené otázky patrně ani nemůže předkládajícímu soudci poskytnout výklad unijního práva, který by mu umožnil rozhodnout o procesních otázkách vnitrostátního práva před tím, než bude moci rozhodnout o meritu sporů, které mu byly předloženy.

V tom se projednávaná věc rovněž liší například od věcí, v nichž byl vydán rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, A. K. a další (nezávislost kárného senátu Nejvyššího soudu) (C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982), a ve kterých výklad požadovaný od Soudního dvora v rámci řízení o předběžné otázce mohl ovlivnit otázku určení soudu příslušného meritorně rozhodnout ve sporech, které se týkaly unijního práva, jak vyplývá zejména z bodů 100, 112 a 113 uvedeného rozsudku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 51 a citovaná judikatura).

49 Jak je totiž uvedeno v bodech 14 až 17 tohoto usnesení, předkládající soudce napadl přidělení věci v původním řízení nejprve prostřednictvím interní „stížnosti“, poté soudní cestou u Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr), jakož i podle informací rakouské vlády u Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Rakousko), avšak neúspěšně. Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru rovněž vyplývá, že předkládající soudce nemůže v rámci sporu v původním řízení rozhodnout o tom, zda mu tato věc byla přidělena v souladu s právem, protože otázka údajného porušení ustanovení, kterými se řídí přidělování věcí v rámci předkládajícího soudu, není předmětem tohoto sporu, a otázka příslušnosti předkládajícího soudce bude v případě podání kasačního opravného prostředku v každém případě přezkoumána soudem vyššího stupně.

50 Za těchto podmínek z předkládacího rozhodnutí nevyplývá, že by mezi ustanovením unijního práva, kterého se týkají projednávané předběžné otázky, a sporem v původním řízení existoval vztah, který by mohl požadovaný výklad učinit nezbytným k tomu, aby předkládající soudce mohl na základě závěrů vyplývajících z takového výkladu přijmout rozhodnutí nezbytná pro řešení tohoto sporu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. března 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 52 a citovaná judikatura).

51 Uvedené otázky se tedy netýkají výkladu unijního práva, který je pro řešení uvedeného sporu objektivně nezbytný, ale mají obecnou povahu.

52 Kromě toho, pokud jde o zásadu efektivity, je třeba poukázat na to, že předkládající soudce se Soudního dvora sice táže i na tuto zásadu, v předkládacím rozhodnutí to nicméně nijak nerozvádí, a neuvádí tedy důvody, proč by výklad této zásady měl být nezbytný pro řešení sporu v původním řízení.

53 Z výše uvedeného vyplývá, že projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná.

K nákladům řízení

54 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (desátý senát) rozhodl takto:

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná rozhodnutím Verwaltungsgericht Wien (správní soud ve Vídni, Rakousko) ze dne 27. února 2019 je nepřípustná.

Podpisy.

i — Znění tohoto usnesení bylo po jeho prvním on-line zpřístupnění předmětem jazykové úpravy.